

RAISION KAUPUNKI

Elinkeinopoliittinen katsaus 2019

kaupungin toiminta yritysvaikutusten
näkökulmasta

Sisällys

1. Yleinen talouskehitys.....	2
2. Työllisyyskehitys.....	2
Työllisyys	2
Työttömyys	3
3. Kaupungin toiminta yritysalueilla.....	4
Uudet asemakaavat ja asemakaavanmuutokset	4
Kaupungin investoinnit yritysalueilla.....	5
Yritystonttien luovutukset	5
Valmistuneet yritystoimitilat ja -investoinnit	5
4. Yritysyhteistyö	5
5. Yrittäjyyskasvatus.....	6
6. Seudullinen elinkeinoyhteistyö.....	7
7. Markkinointi	8
8. Raision elinkeino- ja yrityselämän kehitys.....	8
Työpaikkamäärä ja työpaikkaomavaraisuus	8
Yritykset ja yritystoimipaikat	8
Raision yrityskanta.....	10
Kaupan toimiala Raisiossa	11
Yhteisöverotus	12
Asuminen.....	13
9. Arvio yritysvaikutuksista ja tuleva kehitys	14
Arvio yritysvaikutuksista	15
Arvio kehittämistarpeista ja painopisteistä.....	16
Liitteet	17
1. Suomen bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos	17
2. Työllisyysasteen kehitys Raisiossa.....	17
3. Työttömyysasteen kehitys Raisiossa	18
4. Rakennetyöttömyys Raisiossa.....	18
5. Työpaikkaomavaraisuusvertailu	19
6. Raisiolaisten sekä muiden lähikuntien asiakaskäynnit Turku Science Parkissa.....	19
7. Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2020 – Yrittäjyysilmapiiri maakunnassa	20
8. Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2020 – Yritysyhteistyö kunnan kanssa.....	21

1. Yleinen talouskehitys

Vuonna 2019 Suomen taloutta hallitsi vakaan kasvun aika. Suomen BKT on kasvanut viimeiset viisi vuotta. Vuoden 2019 aikana Suomen vuotuinen BKT:n kasvu oli 1,0% (tilastokeskus, 16.3.2020). Alkuvuoden 2020 aikana valmistuneissa ennusteissa povattiin vuodelle 2020 edelleen kasvua, mutta sen odotettiin olevan varsin maltillista. Vuoden 2020 Suomen talouskasvulle on ennustettu muun muassa noin 1,2 %:n kasvua (Pellervon tutkimuskeskus, 29.1.2020). Liitteessä 1 on esitetty Suomen BKT:n volyymin vuosimuutos vuosina 2008-2019.

Varsinais-Suomen Maakuntaennusteen (2020) mukaan varsinaissuomalaisten yrittäjien talousodotukset ovat edelleen hyvällä tasolla. Yrittäjät odottavat niin liikevaihdon, henkilöstön määrän, kannattavuuden kuin investointien määrän kasvavan tänä vuonna. Erityisen positiivisesti varsinaissuomalaisissa yritys kentässä suhtauduttiin tulevaan juuri Raisiossa. Kasvuodotukset jäivät kuitenkin vuoden 2019 Maakuntaennusteen lukemista. Maakuntaennusteen odotusarvona on tälle vuodelle kasvun lievä hidastuminen myös Varsinais-Suomessa. Erityisesti Turun seutukunnassa talousodotukset olivat silti edelleen korkealla tasolla. Turun talousalueella erityisesti ICT-toimialalla on voimakkaimmat kasvun odotukset. Toimialoista myös auto- ja meriteollisuuden hyvät tilauskannat näkyvät positiivisena odotusarvona koko Varsinais-Suomessa.

Suomeen vuoden 2020 helmikuussa rantautunut koronavirus (COVID-19) tulee aiheuttamaan kuitenkin merkittäviä heikennyksiä niin Suomen kuin koko maailman markkinatalouden kehitykseen sekä lähivuosien ennusteisiin. Ensimmäiset indikaatiot vuoden 2020 sekä tulevien vuosien maltillisesta kasvusta ovat kääntyneet talouden selkeään supistumiseen. Pellervon Taloustutkimus on julkistanut kolmen skenaarion arvion Suomen BKT:n kehittymisestä vuosille 2020-2021. Vuoden 2020 BKT:n kehittyminen on arvioitu eri skenaarioissa (nopea toipuminen; hidas toipuminen, pitkittänyt kriisi) välille -3% - -10%. Aikaisemmat ennusteet ja odotukset niin BKT:n kehityksestä kuin elinkeinoelämän alueellisista ja kansallisista odotuksista lähitulevaisuuteen ovatkin heikentyneet muutamassa kuukaudessa merkittävästi.

2. Työllisyyskehitys

Työllisyys

Työllisyysaste kuvaa 18–64 -vuotiaiden työllisten osuutta samanikäisestä väestöstä. Raision työllisyysaste on noussut tasaisesti viime vuosina. Tuorein tieto työllisyysasteesta on vuodelta 2018. Tuolloin työllisyysaste oli Raisiossa 75,0 % ja koko Turun seutukunnassa 71,9%. Työllisyysaste on kasvanut Raisiossa yhtäjaksoisesti vuodesta 2015 lähtien. Työllisyysaste jatkoi positiivista kehittymistä myös vuonna 2019, mutta virallista työllisyysastelukua ei ole vielä saatavissa vuodelta 2019. Liitteessä 2 esitetään työllisyysasteen kehitys Raisiossa vuosina 2010-2018.

Työttömyys

Työttömyystilanteen seuranta on kaupungissa säännöllistä: tilastoja seurataan kuukausittain ja neljännesvuosittain eri päätöksentekoelementeissä.

Työttömyysaste kuukausittain Raisiossa vuonna 2019 työnvälitystilaston mukaan:

Vuosi 2019	Työttömyysaste
Tammikuu	7,4
Helmikuu	6,6
Maaliskuu	6,1
Huhtikuu	5,8
Toukokuu	6,0
Kesäkuu	7,4
Heinäkuu	8,3
Elokuu	6,8
Syyskuu	6,2
Lokakuu	6,3
Marraskuu	6,5
Joulukuu	7,6
Keskiarvo	6,8

Kaavio 1. Raision työttömyysaste kuukausittain vuonna 2019.

Raision keskimääräinen työttömyysaste laski 0,9 % -yksikköä vuodesta 2018. Työttömyysaste on laskenut vuosittain vuodesta 2015 lähtien. Vuoden 2019 työllisyyskehitys oli kaupungissa siis erittäin myönteistä:

- Työttömien määrä väheni joulukuussa vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan verrattuna -4,0 %
- Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä väheni joulukuussa vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan verrattuna -20,1 %
- Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä väheni vuodessa -16,9 %.
- Pitkäaikaistyöttömien määrä laski erittäin merkittävästi -37,2 %.
- Avoimien työpaikkojen määrä putosi joulukuussa viime vuoteen verrattuna hieman

Liitteessä 3 on kuvattu työttömyysasteen kehitys vuosina 2010-2019. Huomionarvoista on, että yllä mainitut vuoden 2019 työttömyysluvut olivat koko 2010-luvun alhaisimmalla tasolla. Edellisen kerran työttömyysaste on ollut tällä tasolla vuosina 2006-2008.

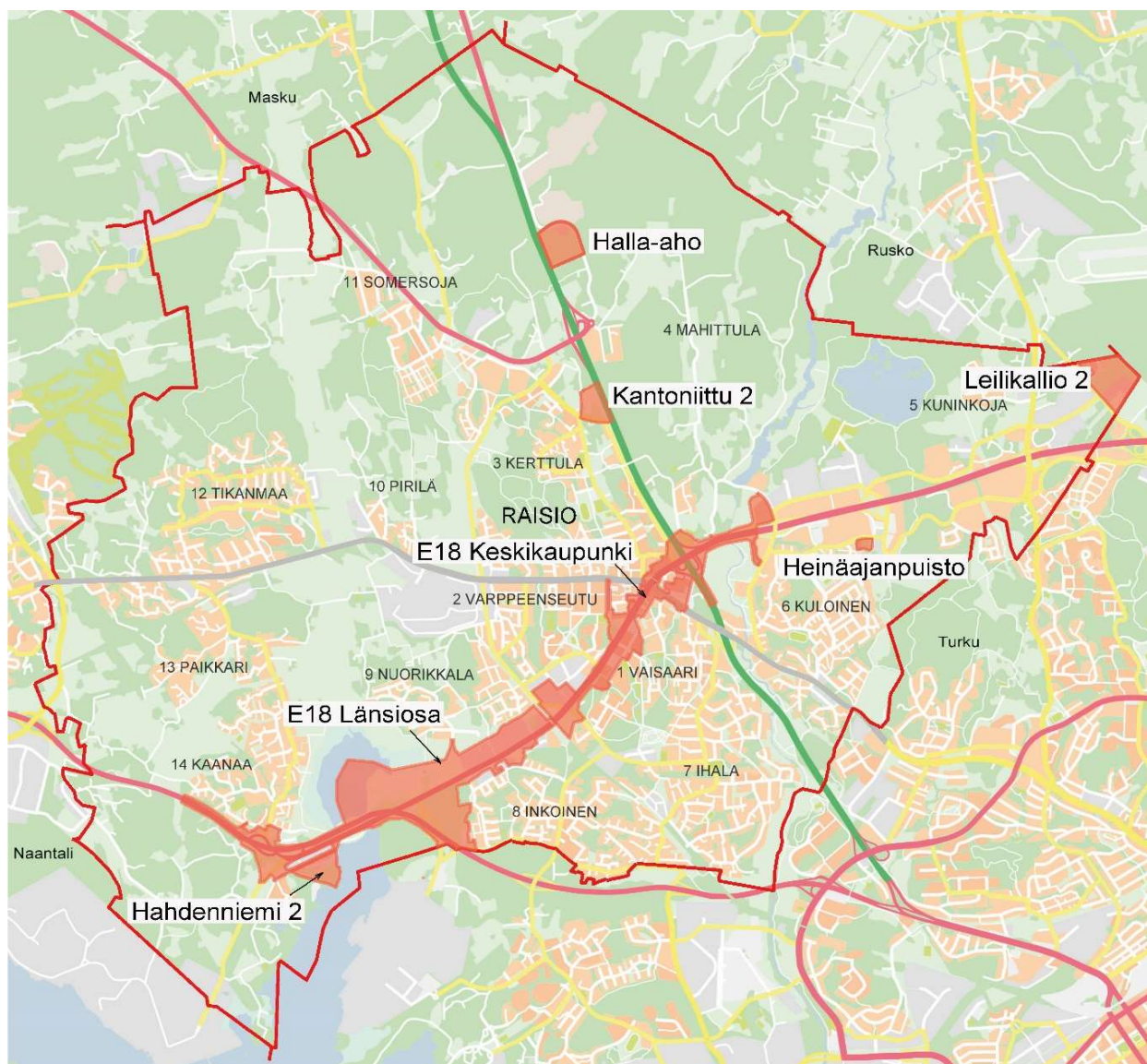
3. Kaupungin toiminta yritysalueilla

Uudet asemakaavat ja asemakaavanmuutokset

Raision kaupunki on luonut edellytyksiä nykyisille yrittäjille ja uusille toimijoille investoimalla kunnallistekniikkaan ja mahdollistamalla rakentamisen asemakaavoitustyön kautta.

Merkittävänä asemakaavatöinä voi mainita E18-Turun kehätien parantamiseen liittyvät kaavahankkeet, vuoden 2019 keväällä valtuustossa hyväksytty E18 Länsiosa asemakaava ja nyt tänä keväänä ehdotusvaiheessa oleva E18 Keskikaupunki asemakaava, joilla molemmilla on merkittäviä vaikutuksia myös yrityselämään.

Ohessa on kartalle merkitty ne Raision yritysalueet, joilla asemakaavatyötä on tehty vuonna 2019.

Kaavio 2. Raision yritysalueet, joilla on tehty asemakaavatyötä vuonna 2019.

Asemakaavatyö oli ja on yhä tekeillä seuraavilla yritysalueilla:

1. Halla-aho (Raumantien varressa)
2. Kantoniittu 2 (Raumantien varressa: noin 100 työpaikkaa)
3. E18 Keskikaupunki (käsittää E18 tien lähialueineen välillä Kuloinen – Uudenkaupungin rata)
4. Hahdenniemi 2 (Hahdenniemen yritysalueen laajennus)
5. Heinäajanpuisto (asemakaavan muutos Myllyn vieressä: luodaan liiketilojen lisärakentamismahdollisuuksia)
6. Leilikallio 2 (logistiikka-alue: selkeytetään korttelirakenteita, tonttijakoja ja katujärjestelyjä mahdollistaen samalla katkeamaton ulkoilureittiyhteys, työpaikkatavoite noin 70 työpaikkaa)

Kaupungin investoinnit yritysalueilla

Vuoden 2019 aikana Hahdenniemen venesataman alueella tehtiin kaava-alueen rakentamisen vuoksi muutostöitä (pysäköintialueen laajennus, kameravalvonta sekä kuituverkon rakentaminen). Vuoden 2018 aikana valmistuneen Kantokankaan yritysalueen ensimmäisen vaiheen kunnallistekniikan katuja viimeisteltiin ja päällystettiin vuoden 2019 aikana.

Yritystonttien luovutukset

Uusia yritystontteja vuokrattiin neljä kappaletta ja neljän yritystontin vuokrasopimukset uusittiin. Lisäksi vuokrattiin kaupungin puistoaluetta ylipainehallin sijoituspaikaksi.

Valmistuneet yritystoimitilat ja -investoinnit

Vuoden 2019 aikana valmistui yksi teollisuusrakennus ja yksi teollisuusrakennuksen laajennus (yht. noin 830 k-m²) ja yksi hoitoalan rakennus (yht. noin 770 k-m²).

4. Yritysyhteistyö

Raision kaupungin yritysyhteistyö on monipuolista ja monitahoista. Kaupungin elinkeinopalvelut ovat elinvoimapäällikön vastuualueetta. Elinvoimapäällikön lisäksi kaupungilla työskenteli määräaikaisesti kaksi yritysasiamiestä vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Raision Yrittäjien kanssa tehtiin vuoden 2019 aikana tiivistä yhteistyötä. Yrittäjyhdistyksen hallituksen kanssa pidettiin säännöllisesti tapaamisia mm. yrittäjien hallituksen kokousten muodossa, joihin kaupungin elinvoimapäällikkö on osallistunut vakiojäsenenä. Varsinais-Suomen yrittäjien kanssa tehtiin yhteistyötä mm. YES-verkoston, kumppanuus- ja sidosryhmätapaamisten ja erilaisten seudullisten hankkeiden muodossa. Lisäksi syyskuussa järjestettiin Raision yrittäjien, YES-verkoston, kaupungin ja raisiolaisten oppilaitosten kanssa yhteistyössä Raisio Business Race. Raisio Business Race oli historiansa kolmas ja tapahtuma on tarkoitus järjestää myös vuonna 2020. Raision yrittäjien ja Raision kaupungin yhteinen yrittäjäjuhla pidettiin kolmannen kerran, tällä kertaa marraskuussa kaupungintalolla. Tapahtuman yhteydessä yrittäjät järjestivät myös sääntömääräisen syyskokouksensa sekä tasavuospalkitsemiset yrittäjäjäseniensä osalta.

Raisiokeskuksen yrittäjien kuukausipalaveriin on myös osallistuttu vuoden 2019 aikana ja kehitetty kaupungin keskustan toimintaa järjestämällä mm. erilaisia teemoiteltuja tapahtumia toriympäristöön. Helmikuussa 2019 elinvoimapäällikkö kävi esittelemässä kaupungin elinkeinopalveluita Kauppakeskus Myllyn kuukausittaiseen myyntipäällikköiden palaveriin. Yhteistyötä ja sen erilaisia muotoja on jatkokehitetty Myllyn kanssa pitkin vuotta 2019.

Vuonna 2016 aloittanut kierto- ja biotaloutta palveleva osaamiskeskittymä Smart Chemistry Park on jatkanut toimintaansa Raisiossa. Kaupunki on elinkeinorahoituksellaan tukenut Smart Chemistry Parkin toimintaa vuosittain, kuten myös vuonna 2019. Yhteistyötä toteutetaan rahoituksen lisäksi myös ohjausryhmätyöskentelyn kautta, jossa kaupungilla ovat edustustajina niin kaupunginjohtaja kuin elinvoimapäällikkö.

5. Yrittäjyyskasvatus

Raisiossa yrittäjyyskasvatusta on toteutettu monipuolisesti kaikilla koulutusasteilla; niin alakoulussa, yläkoulussa, lukiossa kuin ammatillisessa koulutuksessa Rasekolla.

Vaisaaren koulussa yrittäjyys- ja taloustaidot ovat tiivis osa monien oppiaineiden, kuten yhteiskuntaopin ja opinto-ohjauksen, opetusta. Oppilailla on myös valittavana kahdeksannelle luokalle taloushallintaan ja yrittäjyyteen syventyvä ekonomian valinnaiskurssi. Yhdeksännelle luokalle taas on mahdollista valita Nuori Yrittäjyys -kurssi, jonka aikana nuoret perustavat yrityksen ja pyörittävät sen toimintaa lukuvuoden ajan.

Pikkuyrittäjät on alakouluille suunnattu 18 tunnin maksuton opinto-ohjelma, jossa lapset tutustuvat yrittäjyyteen ja perustavat 2-4 hengen ryhmissä oman Pikkuyrityksensä. Ohjelma koostuu kahden oppitunnin mittaisista kokonaisuuksista, joilla kullakin on oma teemansa. Ohjelman toiseksi viimeisellä kerralla Pikkuyrittäjät pääsevät esittelemään omia yrityksiään ja myymään itse tekemiään tuotteita oikeille asiakkaille oikealla rahalla.

Yrityskylä-oppimiskokonaisuus koostuu opettajille järjestettävästä koulutuksesta, 10 oppitunnista oman opettajan johdolla sekä vierailusta Yrityskylä-oppimisympäristöön Turussa. Oppituntien teemat auttavat oppilasta hahmottamaan omaa rooliaan Yrityskylässä niin työntekijänä, kuluttajana kuin työpaikkayhteisön jäsenenä. Yrityskylä-toiminta on kohdistettu 6. luokkien sekä 9. luokkien oppilaille. Raisiosta vuoden 2019 aikana on Yrityskylässä käynyt 15 alakoululuokkaa ja 6 yläkoululuokkaa.

Yritysyhteistyötä tehdään monessa oppiaineessa suoraan myös yritysten kanssa esimerkiksi yritysvierailuiden muodossa. Hyvän pohjan tälle toiminnalle luo myös Raisio Business Race -tapahtuma, joka kokoaa syksyisin koulujen ja yritysmaailman toimijoita yhteen ja tarjoaa näin loistavat mahdollisuudet verkostoitumiseen ja jopa kesätöiden hankkimiseen.

Lukion yrittäjyysopintolinja on jatkanut YES-verkoston kanssa tehdyn uudistuksen mukaista toimintaansa. Yrittäjyysopintolinjalla on tiivis 5 kurssin yrittäjyysaiheinen kokonaisuus, jonka lisäksi linjan opiskelijat luovat yhteistyömahdollisuuksia yritys-elämän ja korkeakoulujen kanssa. Ensimmäiset korkeakouluopinnot aloitettiin syksyllä 2017 Turun ammattikorkeakoulun kanssa. Turun yliopiston yrittäjyysopintojen kanssa on myös solmittu yhteistyösopimus. Yhteistyö on jatkunut edelleen vuonna 2019. Syyskuussa järjestettiin yhteistyössä Rasekon, yläkoulun ja Raision yrittäjien kanssa toinen Raisio Business Race. Vuoden 2019 Raisio Business Race -tapahtuma kokosi sadoittain oppilaita Raision oppilaitoksista sekä lähes neljäkymmentä yritystä tai muuta toimijaa leikkimieliseen kilpailuun.

6. Seudullinen elinkeinoyhteistyö

Kaupunginvaltuusto päätti uudistettuun seudulliseen elinkeinoyhteistyöhön osallistumisesta loppuvuodesta 2015. Uudessa toimintamallissa elinkeinoyhteistyötä on tehty yhteisessä kehitysyhtiössä (Turun Seudun Kehitys Oy). Yhtiön tehtävänä on huolehtia osakaskuntien alueella toteutettavien elinkeinopoliittisten palveluiden hankkimisesta, joita ovat mm. yrityspalveluneuvonta sen eri muodoissa. Yhtiö ostaa merkittävän osan tarvittavista elinkeinopalveluista Turku Science Parkilta.

Turku Science Parkin ehkä näkyvin seudullinen palvelukokonaisuus on ollut alkavan yrittäjän palvelut; Potkuri. Potkurin yritysneuvonta tarjoaa palveluja yrityksen perustamiseen sekä liiketoiminnan alkuvaiheeseen. Turku Science Parkin muu toiminta on jaoteltu vahvasti viiden kärkialan ympärille, jotka ovat: Clean (bio- ja kiertotalous sekä cleantech), Health (terveys ja hyvinvointi), Experience (elokuvat, peliteollisuus ja matkailu), Maritime (meriteollisuus) sekä Tech (valmistava- ja teknologiateollisuus). Turku Science Parkissa asioi vuoden 2019 aikana yhteensä 114 raisiolaista yritystä sekä 196 raisiolaista yksityishenkilöä. Katsauksen oheisliitteenä on Turku Science Parkin toimintaa kuvaava vuosikatsaus 2019.

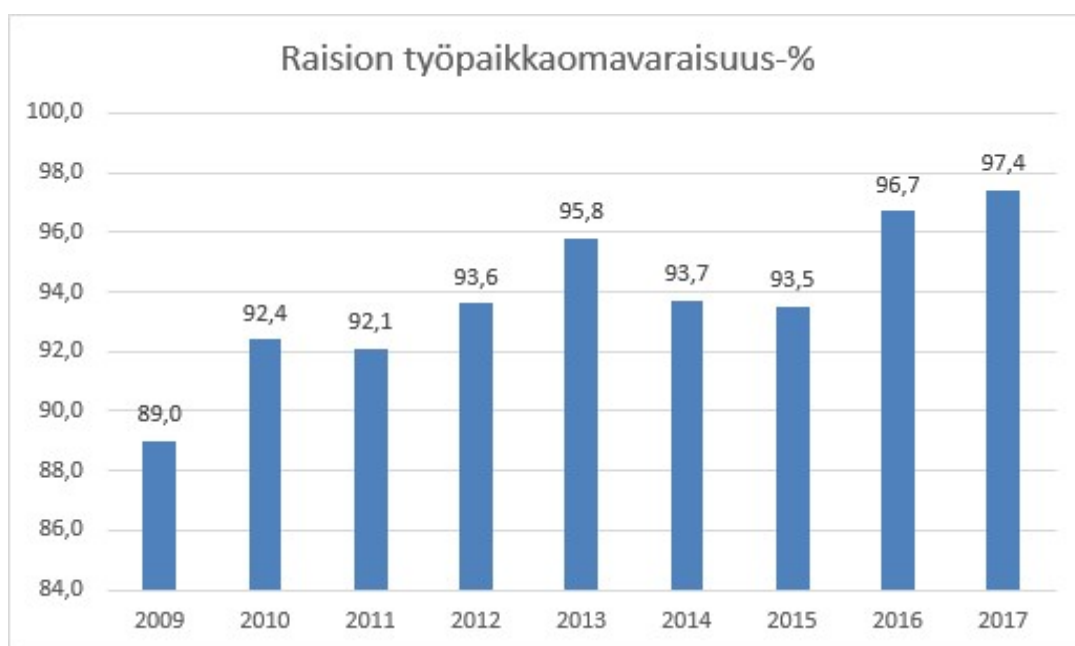
7. Markkinointi

V8 -alueen yritystontteja markkinoitiin kaupungin omilla verkkosivuilla, Turun Sanomissa, erilaisissa sähköisissä mediakanavissa sekä Varsinais-Suomen Yrittäjä -lehdessä. Kaupungin elinkeinopalveluista ja V8-yritysalueesta tehtiin vuoden 2019 aikana uudet markkinointivideot. Videot on tehty suomeksi, sisältäen yrittäjä- ja viranhaltijahaastatteluita. Videoista on tehty myös versiot englanninkielisin tekstityksin. Markkinointia on tulevaisuudessa syytä lisätä ja kohdistaa. Lisäksi on syytä harkita esimerkiksi seudullista, yhteistyössä tehtävää aluemarkkinointia.

8. Raision elinkeino- ja yrityselämän kehitys

Työpaikkamäärä ja työpaikkaomavaraisuus

Raision työpaikkamäärä suhteessa työllisen työvoiman määrään on erittäin korkea niin seudullisessa kuin valtakunnallisessakin vertailussa. Työpaikkaomavaraisuus lähentelee lukuna sataa, jolloin jokaiselle raisiolaiselle työlliselle olisi laskennallisesti työpaikka kaupungin rajojen sisäpuolella.

Kaavio 3. Raision työpaikkaomavaraisuus-% vuosilta 2009-2017.

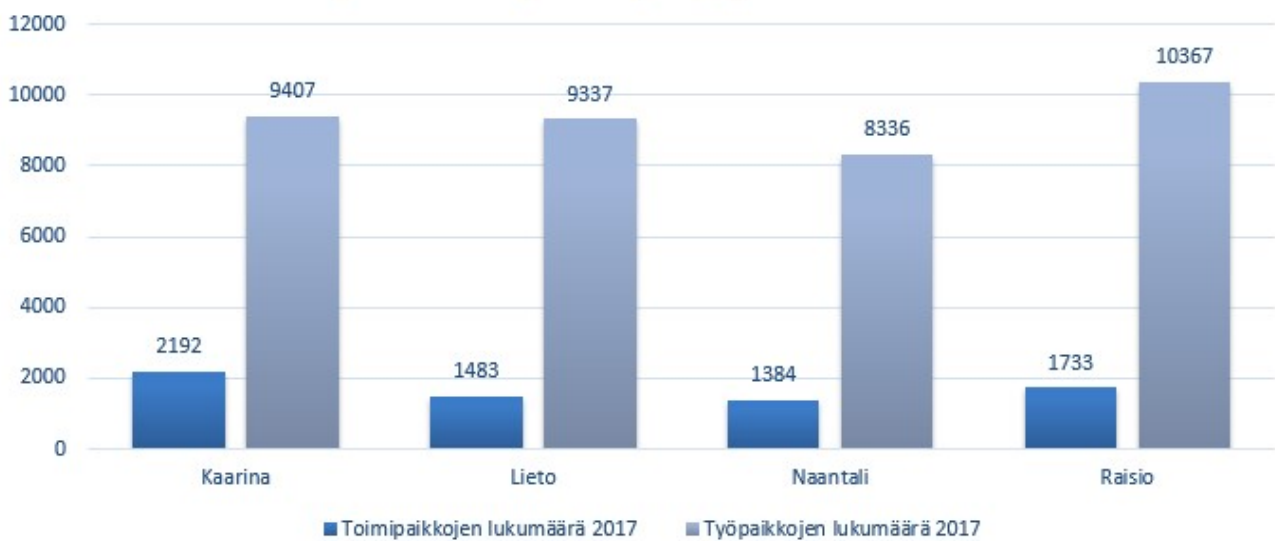
Yritykset ja yritystoimipaikat

Vuonna 2019 Raisiossa oli 1592 yritystä. Tiedot perustuvat aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilastoon, joka päivittyy neljännesvuosittain. Tilasto on ns. elävä tilasto eli joka kerta, kun tilasto tehdään ja tiedot poimitaan, niin tiedot muuttuvat myös

taannehtivasti. Tämä on siis hyvä huomata, kun tarkastelee aiemmin esitettyjä tietoja yritysten määrästä. Yrityskannan elämiseen vaikuttavat taannehtivasti näkyvien konkurssien ja liiketoiminnan lakkautumisten lisäksi yritysten toimipaikan vaihdokset sekä mahdolliset fuusiot tai muut sulautumiset esimerkiksi yrityskauppojen yhteydessä.

Yritystoimipaikka on yhden yrityksen omistama, yhdessä paikassa sijaitseva ja yhdellä toimialalla toimiva eli pääasiassa yhdenlaisia tavaroita tai palveluja tuottava yksikkö. Toimipaikkoja ovat esim. tehdas, myymälä, toimisto ja verstaas. Yritystoimipaikkoja on kunnassa yleensä enemmän kuin yrityksiä.

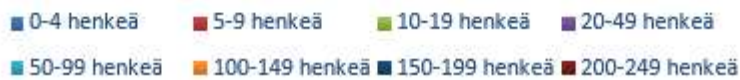
Yritysten toimipaikat ja työpaikat kunnittain

Kaavio 4. Yritysten toimipaikat ja työpaikat kunnittain vuonna 2017.

Alueellinen vertailu osoittaa, että Kaarinassa on hieman enemmän yritysten toimipaikkoja, mutta työpaikkoja löytyy Raisiosta selkeästi muita lähikuntia enemmän. Tämä on selitettävissä selkeimmin Raisiossa sijaitsevasta kaupan toimialan keskittymästä sekä toimialan korkeamman henkilöstömäärän ominaispiirteestä. Suurin osa (n. 80 %) Raision yritystoimipaikoista on pieniä 0-4 henkilöä työllistäviä toimipaikkoja. Suuria (yli 100 henkilöä työllistäviä) oli Raisiossa yhteensä seitsemän. 98,7% raisiolaisista yritystoimipaikoista työllistää alle 50 henkilöä.

Raisiolaiset yritystoimipaikat henkilöstön koon mukaan vuonna 2019

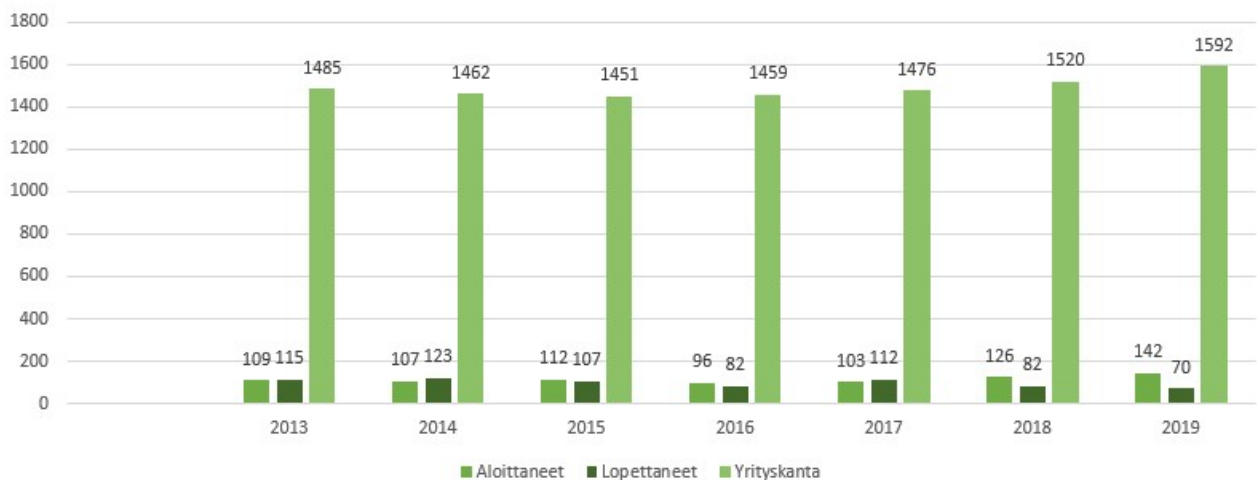

Kaavio 5. Raision yritystoimipaikat henkilöstön suuruusluokan mukaan vuonna 2019.

Raision yrityskanta

Yritysten kokonaismäärä on pysytellyt pidemmän aikaa noin 1500 yrityksen kokoluokassa ja aloittaneita yrityksiä on ollut totutusti suurin piirtein yhtä paljon kuin lopettaneita. Yrityskannan muutos on ollut erittäin pientä ja yrityskannan koko on pysytellyt vakiintuneena. Vuoden 2018 ja 2019 luvuissa näkyy positiivista muutosta aikaisempaan trendiin, jolloin alkavia yrityksiä on merkittävästi lopettaneita enemmän. Yrityskannan koko onkin kasvanut viimeisinä vuosina selvästi. Yhtenä vaikuttavana tekijänä tähän on osakeyhtiöiltä vaaditun osakepääoman poisto heinäkuussa 2019.

Raision yrityskanta, aloittaneet ja lopettaneet yritykset

Kaavio 6. Raision yrityskanta, aloittaneet ja lopettaneet yritykset vuosina 2013-2019

Yrityskannan työllistävyydestä on myös saatavilla tilastoja. Raisiolaisista työpaikoista merkittävä osa löytyy joko kaupan, rakentamisen, teollisen toiminnan tai terveys- ja sosiaalipalveluiden toimialoilta. Näiden toimialojen työllistävyysvaikutus on siis suurinta Raision alueella. Tuoreimmat toimialojen työllistävyystilastot ovat vuodelta 2017, jossa alueellisten työpaikkojen osalta teollisuustoimiala työllistää 1522 henkeä, terveys- ja sosiaalipalvelut 1456 henkeä, kaupan ala 2860 henkeä sekä rakentamisen toimiala 1212 henkeä. Kyseessä on siis Raisiossa työskentelevien henkilöiden kokonaismäärä pendelöinti huomioon ottaen.

Kaavio 7. Raision yrityskanta toimialoittain 2019.

Kaupan toimiala Raisiossa

Tukku- ja vähittäiskauppa on Raisiossa vahva toimiala, niin yrityskannan kuin työllistävyysnäkökulmasta. Noin joka 5. yritys on Raisiossa tukku- ja vähittäiskaupan toimialalla ja kaikista Raisiossa olevista työpaikoista 28,7 % oli kaupan alalla vuonna 2016. Suhteessa naapurikuntiin, Raision työpaikat painottuvat selkeästi muita enemmän juuri vähittäiskaupan alalle.

Kaavio 8. Vähittäiskaupan toimipaikat ja henkilöstön määrä 2017.

Yhteisöverotus

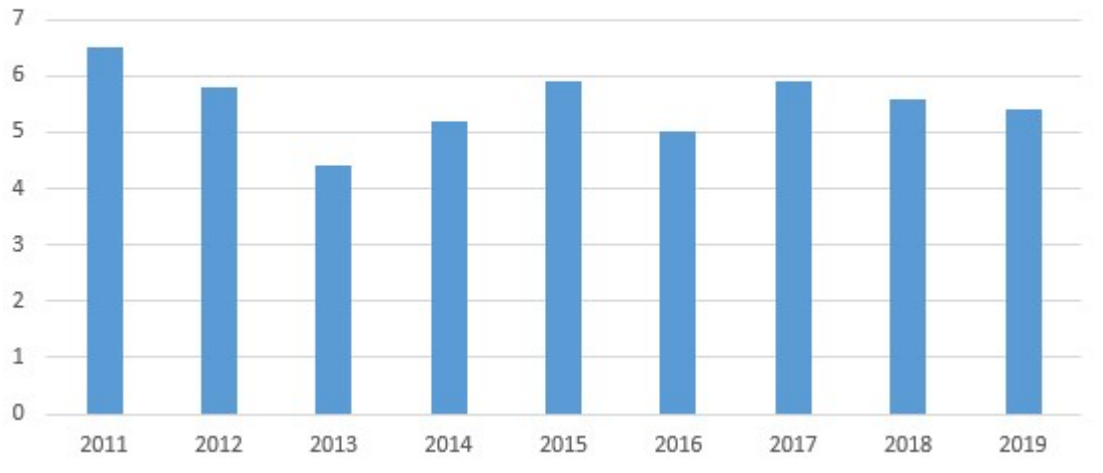
Yhteisövero on yhteisön tuloksesta perittävä vero. Yhteisöveroa maksavia yhteisöjä ovat esimerkiksi osakeyhtiöt, osuuskunnat sekä tietyin edellytyksin liikelaitokset, julkisyhteisöt, yhdistykset, laitokset, säätiöt ja asunto-osakeyhtiöt. Yhteisöverokanta on vuodesta 2014 alkaen ollut 20 prosenttia.

Yhteisöveron tuotosta saavat osansa valtio ja kunnat. Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta on vuonna 2018 31,35 prosenttia (vuonna 2017 30,34 prosenttia).

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin väliaikaisesti 5 prosenttiyksiköllä verovuosille 2012–2015. Korotuksella on vaikutusta vertailtaessa yhteisöveron kertymistä vuosien välillä. Lisäksi yhteisöveron kertymiseen vaikuttaa yhteisöverokannan muutokset ja kuntien osuus yhteisöverontuotosta.

Raision kaupungin osuus yhteisöveron tuotosta on ollut vuonna 2019 yhteensä 5,4 miljoonaa euroa.

Osuus yhteisöveron tuotosta (M€) vuosina 2011-2019

Kaavio 9. Osuus yhteisöveron tuotosta Raisiossa vuosina 2011-2019.

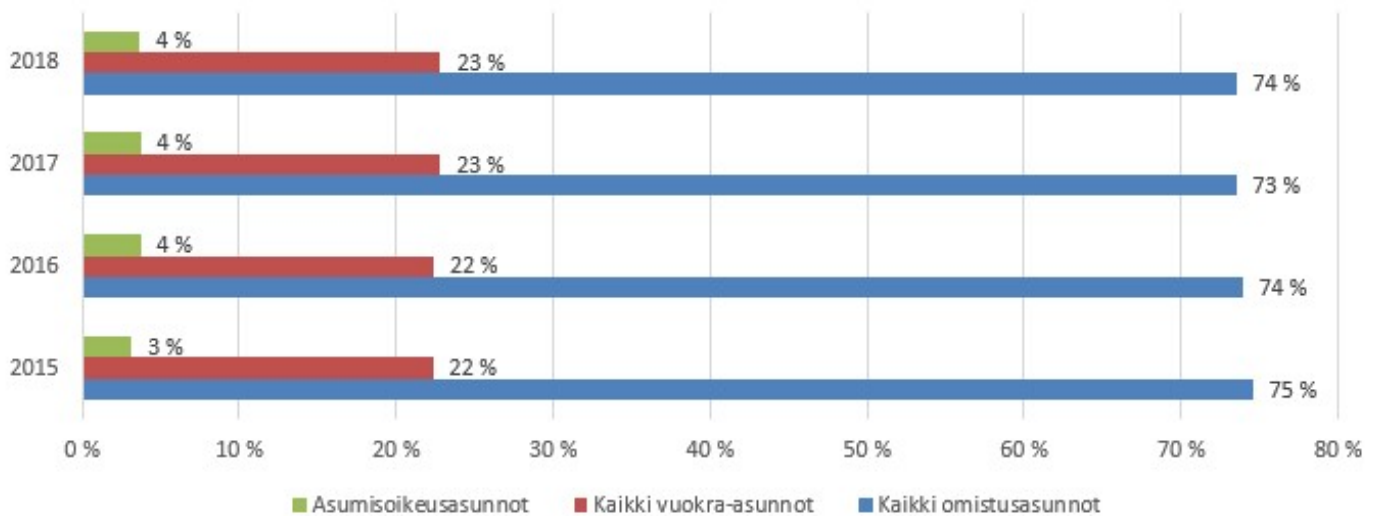
Asuminen

Kaupungin strategiamittareissa edellytetään vuokra- ja ARA-asuntojen seuraamista säännöllisesti. On päätetty, että nämä tunnusluvut raportoidaan osana vuosittaista elinkeinopoliittista katsausta. Raisiossa on yhteensä noin 11 700 asuntokuntaa, jotka jakaantuvat eri asuinmuotoihin.

Mittari 1: Raisiossa on kohtuuhintaisia vuokra-asumisen vaihtoehtoja:

-Tavoitetilana vuokra-asuntojen 25%-osuus asuntojen hallintamuotojakaumasta.

Raision asunnot asutokunnittain asunnon hallintaperusteen mukaan 2015-2018

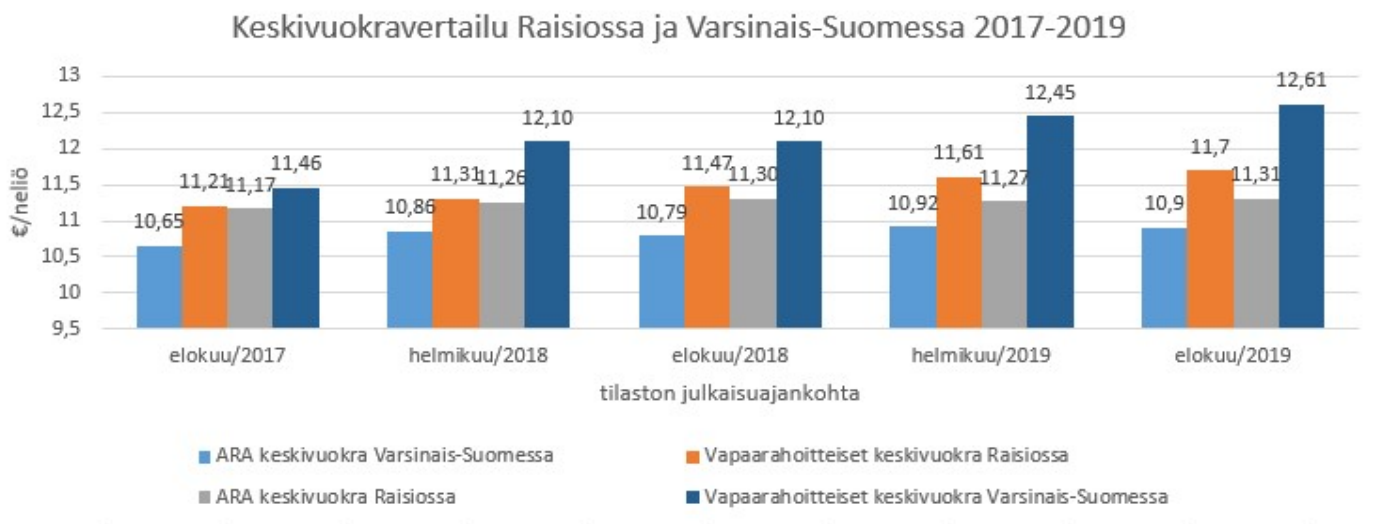
Kaavio 10. Raision asunnot hallintaperusteen mukaan vuosina 2015-2018.

Vuokra-asuntojen suhdeluvun trendi on aavistuksen nouseva ja lähestyy 25% -yksikön osuutta. Vuoden 2019 aikana valmistui tilastokeskuksen datan mukaan yhteensä 52 uutta asuntokuntaa. Vuoden 2019 aikana valmistui Raisioon useita uudiskohteita, joiden joukossa on muun muassa useita pien- ja rivitaloja. Näiden uudiskohteiden tarkempi data on käytettävissä elinkeinopoliittisen katsauksen 2020 yhteydessä. Odotusarvona on, että suhdeluku tulee pysymään samankaltaisena laaja-alaisen ja monipuolisen uudisrakentamisen johdosta.

Mittari 2: ARA-tuetut ja vapaarahoitteiset asunnot sekä niiden keskivuokra. Vuokrataso ei nouse suhteessa Varsinais-Suomen keskivuokraan.

-Tavoitetilana ylläpitää vapaarahoitteisten ja ARA-tuettujen asuntojen vuokratasot linjassa Varsinais-Suomen vuokratasojen kanssa.

ARA-tuettujen ja vapaarahoitteisten asuntojen tilasto on juokseva ja se julkaistaan kaksi kertaa vuodessa. Tilastot on eritelty tähän katsaukseen aikaväliltä elokuu 2017 – elokuu 2019. Vuokratasot eivät ole merkittävästi nousseet suhteessa Varsinais-Suomen keskivuokratasoon.

Kaavio 11. Keskivuokravertailu Raision ja Varsinais-Suomen välillä elokuu 2017 – elokuu 2019.

9. Arvio yritysvaikutuksista ja tuleva kehitys

Positiivisen taloussuhdanteen tukemana raisiolainen yritystoiminta ja elinkeinoelämä kehittyivät varsin positiivisesti vuoden 2019 aikana. Raision työpaikkaomavaraisuusaste on korkea ja omavaraisuusasteen kehitys nousujohteinen. Raisiossa toimivien yritysten määrä on hyvällä, kasvavalla uralla. Tulevat kaupunkikehityksen hankkeet kuten E18 -tien perusparannushanke, kaupungin keskustan kehityssuunnitelma (keskustavisio) sekä keskustelut joukkoliikennejärjestelmän kehittämistä tulevat omalta osaltaan vaikuttamaan 2020-luvun kaupunkikehitykseen ja täten myös elinkeinoelämän kehittymiseen ja mukautumiseen tulevien muutosten ympärillä.

Taloussuhdanne oli vuoden 2019 aikana erittäin positiivinen, Avoimia työpaikkoja oli alueellisesti paljon tarjolla ja työttömyysaste laski merkittävästi vuoden 2019 aikana, päätyen koko vuosikymmenen parhaalle tasolle. Työttömyysaste saavutti samalla viimeisen kolmenkymmenen vuoden alimmat lukemat. Odotusarvona on, että työttömyysasteluvut eivät Raision väestörakenteella todennäköisesti merkittävästi tällaisesta tasosta enää alene.

Suoraan kaupungin kanssa toteutettavia yrityskehityshankkeita on perinteisesti ollut vähän. Smart Chemistry Parkin toimintaa tuetaan osin Raision elinkeinorahalla ja siellä toimii tällä hetkellä 12 cleantech-alan yritystä. Smart Chemistry Parkin koko yhteistyöketjussa on toista sataa alan toimijaa. Kaupunki on toiminut aktiivisesti yhteistyössä Smart Chemistry Parkin kanssa ja osallistuu myös sen ohjausryhmätyöskentelyyn. Turku Science Parkin toiminnasta kertovassa liitteessä on raportoitu Smart Chemistry Parkin toimintaa vuodelta 2019. Konkreettisena onnistumisena ja esimerkkinä vuodelta 2019 voidaan mainita Smart Chemistry Parkissa tuote- ja tutkimuskehitystä toteuttavan Crisoteq Oy:n yrityskauppa Fortumille. Yritys valmistaa sähköautojen akkujen kierrätykseen käytettäviä ratkaisuja.

Varsinais-Suomen maakuntaennusteessa, joka perustuu Suomen yrittäjien tekemään yritys-kyselyyn, olivat raisiolaisten yrittäjien odotukset tulevasta seutukunnan korkeimpia ja positiivisimpia. Raision kaupungin sijoitukset ennusteessa mitattavassa yritysilmapiirissä sekä yrittäjäyhteistyössä olivat nousussa maakunnan kuntien keskuudessa. Yrittäjyysilmapiirissä Raisio on sijalla 4. ja yritys-yhteistyössä sijalla 5. koko maakunnan kattavassa kuntien vertailussa.

Arvio yritysvaikutuksista (+ tavoite on saavutettu tai kaupunki on muutoin onnistunut toiminnassa, +/- neutraali tai ei muutoksia, - tavoitetta ei ole saavutettu tai ei ole onnistuttu)

Positiiviset:

Yritysilmapiiri ja -yhteistyö +
Maankäyttö ja kaavoitus +
Seudullinen elinkeinoyhteistyö +
Työpaikkaomavaraisuuden kehitys +
Yrityskannan kehitys +

Neutraalit:

Kaupungin palvelutuotannon muutokset +/-
Hankinnat +/-
Yritysalueiden markkinointi +/-

Kehitettävät:

Paikallisten yritysten kasvun tukeminen -
Erialaisten yhteistyöhankkeiden parempi hyödyntäminen alueella -
Uusien yritysten houkuttelu Raisioon -
Yritysilmapiiri ja -yhteistyö vieläkin positiivisemmaksi -

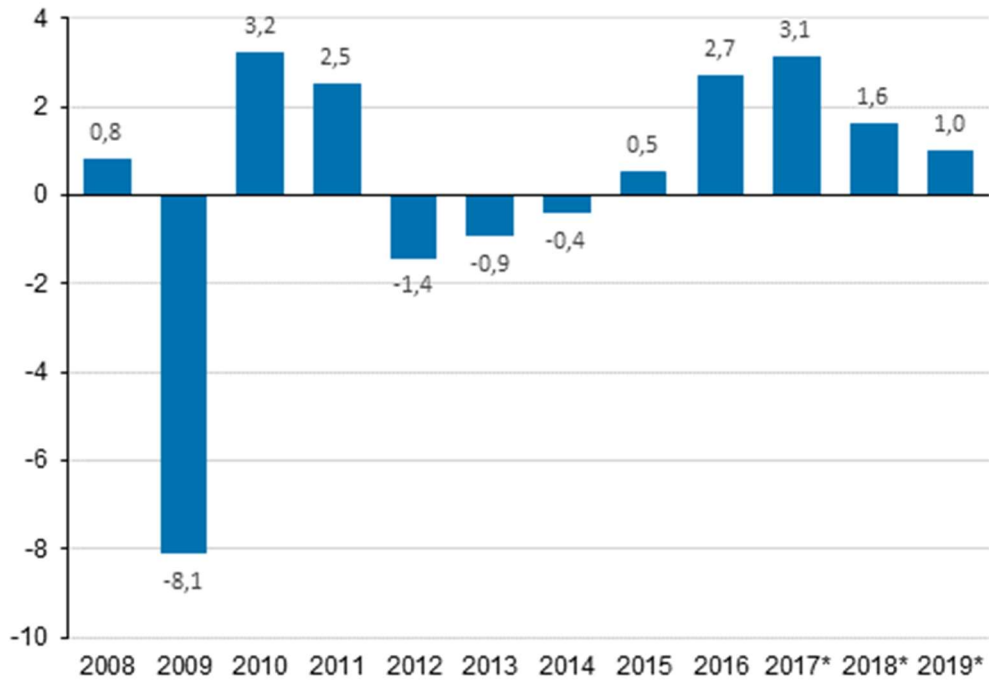
Arvio kehittämistarpeista ja painopisteistä

Tuleva raisiolaisen elinkeinoelämän kehitys vaikuttaisi kulkevan monelta osin positiiviseen suuntaan. Koronan vaikutukset huomioiden kaikkein positiivisimmat kasvuennusteet ovat kuitenkin vaihtuneet negatiivisiksi sekä taloussuhdanne kohti taantumaa. Raision kaupungin tulee panostaa tiiviiseen vuorovaikutukseen alueen yrityselämän kanssa, oikeanlaisten toimenpiteiden sekä kohtaannon parantamiseksi. Investointi- ja kasvutarpeiden tukeminen, työntekijätarpeiden täyttäminen sekä yleinen alueellinen yrityspalveluneuvonta ovat sellaisia elementtejä, joiden hyödyntäminen ja mahdollisimman hyvä käyttöaste edesauttavat yrityselämää kohti parempaa taloussuhdannetta. Yritysyhteistyön ja –ilmapiirin kehittämistä on syytä edelleen jatkaa oma-aloitteisella ja aktiivisella työotteella sekä kaupungin omien prosessien kehittämisellä yritysmuoteisempään suuntaan.

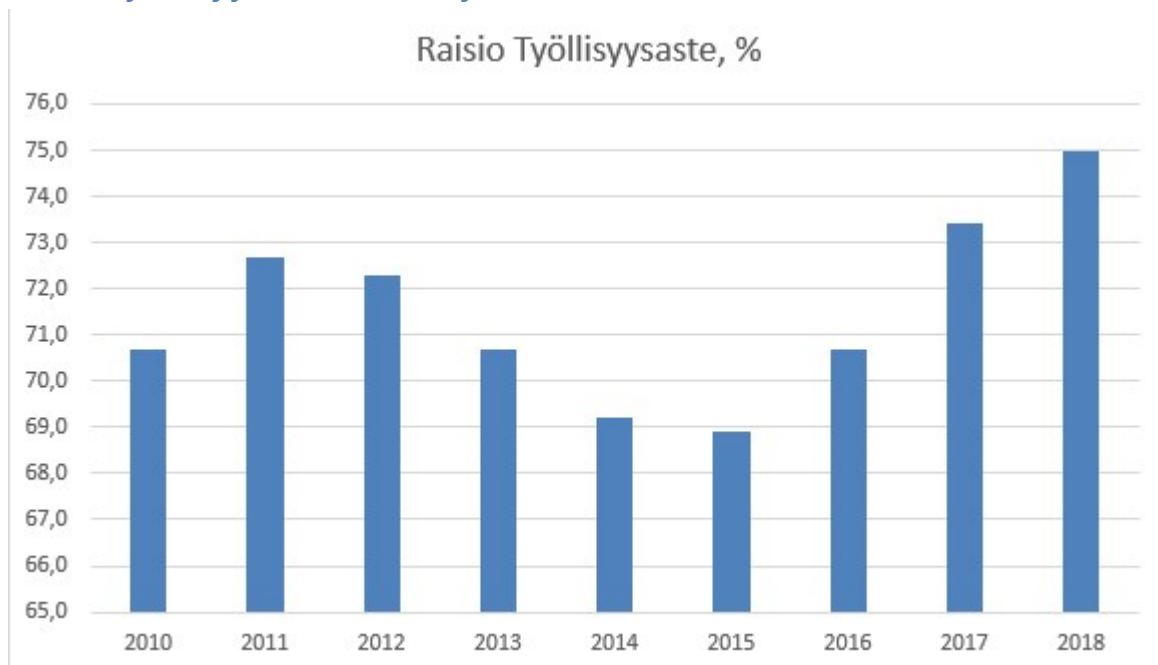
Lisäksi jatkossakin tulee panostaa hyvien yritysalueiden markkinointiin. Yritysalueista erityisesti pohjoinen yritysalue V8 tarjoaa erinomaiset edellytykset suurtakin tonttitilaa vaativille hankkeille. V8-alueella on useita kunnallistekniikalla varustettuja tontteja myynti- ja vuokrauskunnossa ja alueen jatkosuunnittelukin on jo vireillä. Kaupungin yritystonttivarantotilanne on hyvä. Kehittyvät yritysalueet Raisiossa tarvitsevat ankkuriyrityksiä, joiden ympärille syntyy muitakin hankkeita, palveluita ja yritystoimintaa.

Liitteet

1. Suomen bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos

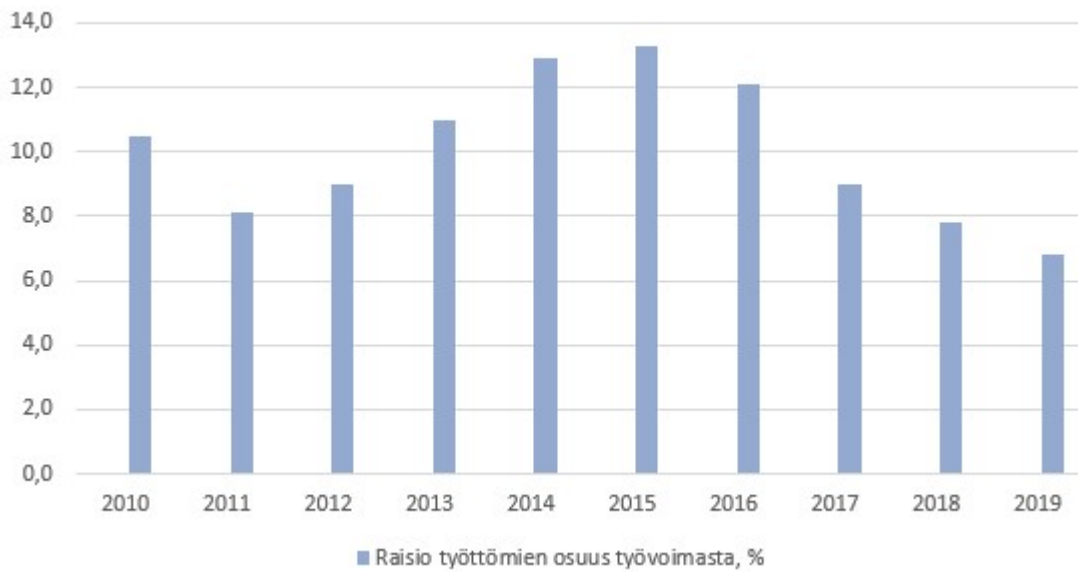

2. Työllisyysasteen kehitys Raisiossa

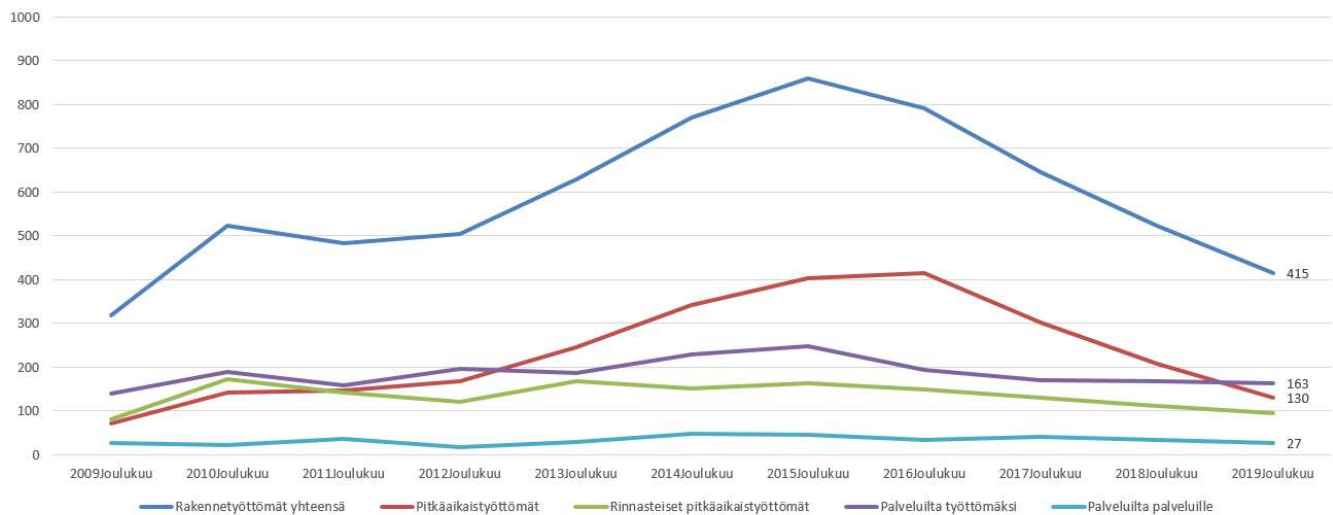
3. Työttömyysasteen kehitys Raisiossa

Työttömyysasteen kehitys Raisiossa 2010-2019

4. Rakennetyöttömyys Raisiossa

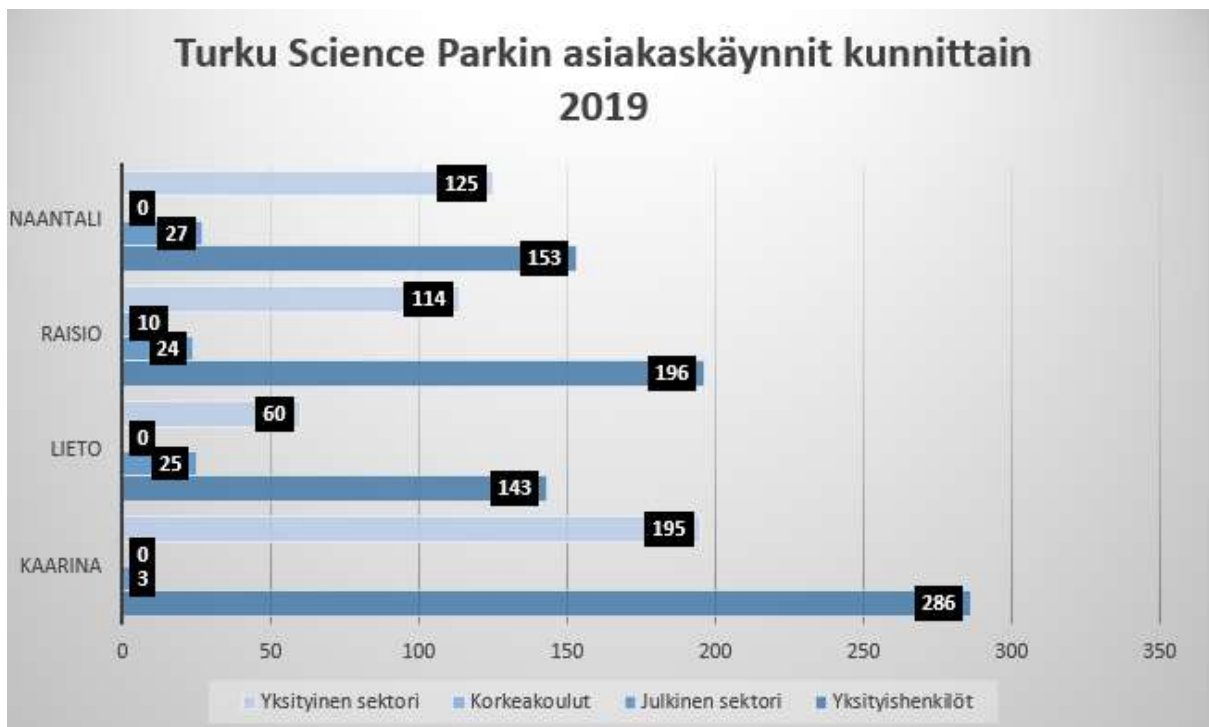
Rakennetyöttömyys joulukuu 2009-2019

5. Työpaikkaomavaraisuusvertailu

6. Raisiolaisten sekä muiden lähikuntien asiakaskäynnit Turku Science Parkissa

7. Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2020 – Yrittäjyysilmapiiri maakunnassa

Yrittäjien arviot oman kunnan yrittäjyysilmapiiristä*

<i>Kaupunki/kunta</i>	<i>Erinomainen tai hyvä</i>	<i>Saldoluku</i>
1. Lieto (2.)	87 % (+11 %-yks.)	87 (+11)
2. Naantali (2.)	81 % (+5 %-yks.)	81 (+9)
2. Kaarina (1.)	81 % (-1 %-yks.)	78 (-1)
3. Laitila (-)	70 % (+14 %-yks.)	59 (+20)
4. Raisio (6.)	56 % (-6 %-yks.)	49 (-3)
5. Salo (6.)	52 % (-10 %-yks.)	40 (-12)
6. Turku (7.)	45 % (-11 %-yks.)	36 (-11)
7. Parainen (8.)	40 % (-3 %-yks.)	26 (+5)
8. Loimaa (9.)	40 % (+13 %-yks.)	24 (+12)
9. Uusikaupunki (4.)	40 % (-28 yks.)	20 (-39)

* Arviot kymmenestä eniten vastauksia keränneestä kunnasta. Suluissa viimevuotinen sijoitus ja muutokset viime vuodesta.

8. Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2020 – Yritysyhteistyö kunnan kanssa

Yrittäjien arviot oman kunnan ja yritysten välisestä yhteistyöstä*

<i>Kaupunki/kunta</i>	<i>Erinomainen tai hyvä</i>	<i>Saldoluku</i>
1. Naantali (1.)	74 % (+6 %-yks.)	71 (+7)
2. Lieto (2.)	71 % (+9 %-yks.)	71 (+9)
3. Laitila (-)	63 % (+13 %-yks.)	59 (+31)
4. Kaarina (3.)	58 % (-3 %-yks.)	55 (-1)
5. Raisio (8.)	47 % (+2 %-yks.)	42 (+11)
5. Salo (6.)	47 % (-4 %-yks.)	34 (-3)
6. Parainen (9.)	40 % (+1 %-yks.)	26 (+9)
7. Turku (10.)	33 % (-2 %-yks.)	19 (-1)
8. Loimaa (11.)	32 % (+13 %-yks.)	8 (+12)
9. Uusikaupunki (4.)	24 % (-35 %-yks.)	0 (-45)

* Arviot kymmenestä eniten vastauksia keränneestä kunnasta. Sulussa viimevuotinen sijoitus ja muutokset viime vuodesta.